

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 392/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. júna 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou AK JUDr. Miriam Podhradská, s. r. o., Ambra Pietra 10645/17, Martin, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Miriam Podhradská, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1782/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. mája 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci

bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1782/2016.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi ako povinnému je na okresnom súde vedená exekúcia pod sp. zn. 18 Er 1782/2016. Podaním zo 7. októbra 2016 sťažovateľ vzniesol u súdneho exekútora povereného vykonaním exekúcie námietky proti exekúcii a námietky proti trovám exekúcie s návrhom na čiastočné zastavenie exekúcie. Súdny exekútor predložil podanie sťažovateľa okresnému súdu 12. októbra 2016. Okresný súd do podania ústavnej sťažnosti o námietkach sťažovateľa nerozhodol, hoci zákonom ustanovená lehota 60 dní už uplynula, v čom vidí sťažovateľ porušenie svojich v záhlaví označených práv. Je toho názoru, že *„doba od októbra 2016 do mája 2017 je značne dlhá na to, aby súd v dotknutej veci konal“*. K tomu dodáva, že tým, že exekútor pokračuje v exekúcii, mu vzniká škoda, jeho účet v banke je blokovaný, zamestnávateľ mu zráža zrážky z jeho mzdy a nemôže nakladať so svojím majetkom. Okrem toho *„má maloleté dieťa, manželku na rodičovskej dovolenke a je jediným živiteľom rodiny“*. Z uvedených dôvodov žiada popri deklarovaniu porušenia základného práva a slobody i priznanie primeraného zadosťučinenia vo výške 5 000 €.

3. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň požaduje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať z toho, že porušenie tohto základného práva sa

namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014), resp. ak „argumenty v s'ťažnosti s'ťažovateľa nepreukázali v čase podania s'ťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola s'ťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). Ústavný súd tiež poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovaním vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04).

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

11. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

12. Predmetom s'ťažnosti je námietka porušenia základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1782/2016, ktorý ku dňu podania s'ťažnosti ústavnému súdu nerozhodol o námietkach s'ťažovateľa vznesených proti exekúcii.

13. Podľa ustanovenia § 50 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 námietky proti exekúcii je exekútor povinný doručiť súdu najneskôr do piatich dní od ich doručenia účastníkom. O námietkach proti exekúcii rozhodne súd najneskôr do 60 dní od ich doručenia.

14. Z obsahu sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný 6. mája 2016. Námietky vznesené povinným proti exekúcii predložil súdny exekútor okresnému súdu 12. októbra 2016. Za tejto situácie preto nemožno spochybníť, že okresný súd v danej veci nerozhodol v lehote ustanovenej Exekučným poriadkom tak, ako na to poukazuje samotný sťažovateľ.

15. Z judikatúry ústavného súdu však vyplýva, že nie každý zistený prierah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 38/04, III. ÚS 199/02, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05). Pojem „zbytočné prierahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojmom autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení toho, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov v zmysle citovaného článku ústavy preto nemožno bez ďalšieho vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, IV. ÚS 440/2012).

16. S ohľadom na uvedené ústavný súd dobu rozhodovania exekučného súdu o námietkach sťažovateľa proti exekúcii v trvaní 7 mesiacov považuje stále za ústavne udržateľnú, keďže samotné nerešpektovanie 60-dňovej procesnej lehoty na rozhodnutie

súdu o námietkach proti exekúcii predstavuje akúsi „ideálnu“ predstavu zákonodarcu o „optimálnosti doby“ potrebnej na rozhodnutie o predmetnej otázke.

17. Ústavný súd vzal tiež na zreteľ doterajší priebeh, celkovú dĺžku exekučného konania (12 mesiacov, pozn.) ako i skutočnosť, že samotný sťažovateľ tak, ako to uviedol v podanej ústavnej sťažnosti, v jeho priebehu využil svoje právo podať v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sťažnosť na prietahy v konaní, a teda exekučnému súdu dal príležitosť na poskytnutie nápravy. Po upozornení sťažovateľa už nebol okresný súd vo veci nečinný, ale produkoval úkony smerujúce k rozhodnutiu o námietkach sťažovateľa (výzvy oprávnenej a súdnemu exekútorovi expedované 9. mája 2017). Sťažnosť na prietahy v konaní sa tak v okolnostiach posudzovanej veci prejavila ako účinný prostriedok nápravy. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za vhodné doplniť, že sťažnosť na prietahy adresovaná orgánu štátnej správy súdov zohráva významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. m. m. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05). O takú situáciu zjavne išlo aj v prípade sťažovateľa.

18. S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 18 Er 1782/2016 zatiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práv sťažovateľa, ktorá by zodpovedala ústavno-relevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 8), a preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

19. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho sťažnosti.

20. Ústavný súd napokon dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priesťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2017